

[Baadsgaard]

I dag kan vi så høre den samme person – og det er fru Kirsten Jacobsen, hvis nogle ikke har gennemskuet det – opfordre boligministeren til at råbe højt over for realkreditinstitutterne om, at nu må de sørge for at låne noget mere ud, og de skal gøre det uanset pantets sikkerhed, der skal i hvert fald være lån til mindst 60 pct. af den værdiansættelse, man måtte finde frem til. For øvrigt har fru Kirsten Jacobsen tidligere fra denne talerstol sagt, at ingen bedre end realkreditinstitutterne selv kan fastsætte værdien af det, de skal belåne, og fastsætte lånegrænserne. Så jeg synes, der er lidt flimmet i, hvad det er, fru Kirsten Jacobsen vil – men det er der heller ikke noget nyt i, og det kunne jeg så gå let hen over.

Det dér med den kollektive garantistillelse er jo også ejendommeligt. Der er ingen i dette Folketing, der har talt mere imod solidarisk hæftelse; det bliver nu afviklet – og fru Kirsten Jacobsen synes, det skulle afvikles meget hurtigere; nu skal der så laves en anden form, men nu skal det ikke hedde solidarisk hæftelse, nu skal det hedde kollektiv garantistillelse. Det er nogenlunde det samme; så vidt jeg ved, vil det komme til at virke på samme måde. Jamen hvor er linjen henne? Den ene dag er man imod solidarisk hæftelse, og den anden dag vil man have en kollektiv garantistillelse. Jeg har svært ved at finde linjen, men det kan vi måske få uddybet nærmere.

Så til min egentlige ordførertale. Jeg vil gerne sige tak til boligministeren for besvarelsen. Vi kender jo den udvikling, der ligger bag det problem, vi har fat i her. Der er problemer i landdistrikterne, det har vi bestemt ikke afvist fra Socialdemokratiets side, lad det stå fast. Der har været en udvikling i de sidste 40-50 år i landdistrikterne, som har ført til, at vi har nogle uheldige forhold af den ene og den anden art i landdistrikterne i dag.

Den teknologiske udvikling har delvis affolket landdistrikterne. Hvor der før var en mand og en kone og et par tjenestefolk til at passe en landbrugsbedrift, er det nu ofte manden, der passer den selv, mens konen går på arbejde – eller omvendt. Herved forsvandt grundlaget for brugsens og købmandsbutikkens eksistens. De lukkede, og døgnkiosken, der blev butikens afløser, lukkede også. Smeden lukkede af samme grund, posthusene blev bortrationaliseret, skolen blev lukket, fordi det var billigere at

drive større skoler end små skoler. Mælkeudsalget og senere mælkemanden blev også slået ud af supermarkedernes tilbudspriser. Sådan har udviklingen været.

Gennem mange enkeltbeslutninger, som hver for sig har været fornuftige eller nødvendige, har vi fået et samlet resultat, som nu giver problemer i landområderne. Udviklingen i landdistrikterne og den proces, der er sket dér, er et godt eksempel på, at summen af mange enkeltbeslutninger ikke nødvendigvis fører til, at vi samlet set får et godt resultat ud af det. Det synes jeg også vi skal skrive os bag øret.

Det lader sig ikke gøre at skrue tiden tilbage, og det er der vel trods alt heller ingen, der ønsker, men det kan lade sig gøre ved en målrettet indsats at bremse den negative udvikling, vi har været vidner til i landområderne, og afbøde de værste konsekvenser af den hidtidige negative udvikling og den stagnation, vi har set i landområderne. Men for Socialdemokratiet at se skal det problem angribes på en anden måde, det er ikke et spørgsmål om at tvinge eller lokke eller på anden måde styre realkreditinstitutterne. De skal selvfølgelig overholde loven, det er klart, men det er en anden vej, vi skal gå.

Her vil jeg gerne henvise til regeringens handlingsplan for udvikling i landdistrikterne, der giver en ganske udmærket beskrivelse af situationen samt en redegørelse for en række initiativer, som enten allerede er gennemført eller vil blive gennemført med henblik på at styrke en positiv udvikling i landdistrikterne.

Landdistrikternes udvikling er nøje forbundet med den økonomiske udvikling i landet som helhed. Når regeringens økonomiske politik for øget vækst og beskæftigelse slår igennem, vil det naturligvis også hjælpe landdistrikterne, ja, man kan næsten sige, at det er en forudsætning for, at landdistrikterne kan blive hjulpet. Initiativer på erhvervsområdet med en særlig hjælp til nye virksomheder og andre erhvervspolitiske foranstaltninger kan gavne udviklingen i landdistrikterne, og det er der bl.a. lagt op til i den handlingsplan, regeringen har fremlagt.

Det er også et spørgsmål om tilstrækkelig offentlig service, hvis bosætning i landområderne skal blive attraktiv igen; det tror jeg også kommunerne er opmærksom på. Erhvervsudvikling kræver også, at infrastrukturen er i or-